

B8-0505/2018

22.10.2018

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas siekiant užbaigti diskusijas dėl Komisijos pirmininko pavaduotojo ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pareiškimo

pagal Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 dalį

dėl žurnalisto Jamalo Khashoggi nužudymo Saudo Arabijos konsulate
Stambule
(2018/2885(RSP))

Fabio Massimo Castaldo, Ignazio Corrao, Rolandas Paksas
EFDD frakcijos vardu

Europos Parlamento rezoliucija dėl žurnalisto Jamalo Khashoggi nužudymo Saudo Arabijos konsulate Stambule (2018/2885(RSP))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų žmogaus teisių biuro (OHCHR) atstovo spaudai Ruperto Colville pareiškimą dėl Jamalo Khashoggi dingimo,
 - atsižvelgdamas į G 7 užsienio reikalų ministrų pareiškimą dėl J. Khashoggi dingimo,
 - atsižvelgdamas į Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai Fredericos Mogherini pastabas dėl J. Khashoggi dingimo,
 - atsižvelgdamas į Saudo Arabijos Užsienio reikalų ministerijos pareiškimą dėl Saudo Arabijos piliečio J. Khashoggi dingimo,
 - atsižvelgdamas į Jungtinės Karalystės, Prancūzijos ir Vokietijos 2018 m. spalio 21 d. bendrą pareiškimą dėl J. Khashoggi mirties,
 - atsižvelgdamas į Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą,
 - atsižvelgdamas į Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,
 - atsižvelgdamas į Saudo Arabijos narystę JT žmogaus teisių taryboje,
 - atsižvelgdamas į ES žmogaus teisių gaires dėl saviraiškos laisvės internete ir realiame gyvenime,
 - atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi J. Khashoggi buvo žinimas žurnalistas, anksčiau priklausęs Saudo Arabijos establišmentui, tačiau pastaraisiais ėmęs kritikuoti karalystės valdovus ir ypač aršiai – Saudo Arabijos vyriausybės kišimąsi į karą Jemene; kadangi 2017 m. rugsėjo mėn. J. Khashoggi persikėlė į Vašingtoną, baimindamasis, kad šalyje su juo bus susidorota, ir gyveno savanoriškoje tremtyje;
- B. kadangi J. Khashoggi lankėsi Stambule, kad iš Saudo Arabijos valdžios institucijų gautų dokumentą ir galėtų vesti savo sužadėtinę turkę; kadangi 2018 m. spalio 2 d., antradienį, J. Khashoggi įėjo į Saudo Arabijos konsulatą ir tai buvo paskutinis kartas, kai jį kas nors matė viešumoje; kadangi iš pradžių Saudo Arabijos pareigūnai teigė, kad iš pastato jis išėjo praėjus 20–30 minučių po apsilankymo; kadangi tą pačią dieną konsulate dirbantiems turkams buvo liepta pasiimti laisvą dieną;
- C. kadangi 2018 m. spalio 5 d., penktadienį, Saudo Arabija leido Turkijos valdžios

institucijoms apieškoti savo konsulatą Stambule; kadangi po J. Khashoggi dingimo konsulato sienos buvo perdažytos ir buvo pastebėta į pastatą įeinanti profesionalaus valymo paslaugų komanda;

- D. kadangi neoficialūs Turkijos šaltiniai, artimai susiję su tyrimą vykdančiais asmenimis, pareiškė, kad J. Khashoggi buvo nutemptas iš generalinio konsulo biuro į greta esančią patalpą ir nužudytas;
- E. kadangi teigiama, kad Turkijos valdžios institucijos turi J. Khashoggi nužudymo garso įrašą; kadangi, remiantis šio nepatvirtinto įrašo duomenimis, manoma, kad J. Khashoggi iš pradžių buvo sušvirktą nežinoma medžiaga, o po to dar gyvas jis buvo sukaptas į gabalus;
- F. kadangi Turkijos valdžios institucijos nustatė 15 Saudo Arabijos piliečių, kuriuos sieja su J. Khashoggi dingimu ir nužudymu, tarp jų – Saudo Arabijos karališkosios apsaugos nariai, žvalgybos pareigūnai, kariai ir patologas anatomas, kuris tą pačią žurnalisto dingimo dieną buvo nuvykęs į Stambulą ir iš jo grįžo;
- G. kadangi Saudo Arabijos pareigūnai iš pradžių neigė įtarimus, kad J. Khashoggi buvo nužudytas konsulato pastate, tačiau nepateikė jokių įrodymų, patvirtinančių savo teiginius, ir tvirtino, kad tą dieną, kai J. Khashoggi lankėsi konsulate, vaizdo kameros neveikė; kadangi iš pradžių Saudo Arabijos vyriausybė pareiškė, kad pranešimai, kuriose teigiama, kad ponas J. Khashoggi dingo konsulate Stambule arba kad Saudo Arabijos valdžios institucijos jį sulaikė arba nužudė, buvo visiškai klaidingi ir nepagrįsti;
- H. kadangi 2018 m. spalio 15 d., pirmadienį, Saudo Arabijos pareigūnai pareiškė, kad buvo pradėtas vykdyti vidaus tyrimas, susijęs su Saudo Arabijos kritiko „Washington Post“ skiltininko dingimu ir įtariamu nužudymu;
- I. kadangi Saudo Arabija galų gale pripažino, kad J. Khashoggi negyvas, ir nužudymą priskyrė nesankcionuotai operacijai, tuo pačiu neigdama, kad sosto įpėdinis Princas Mohammed bin Salman ir žvalgybos tarnybos vadovybė žinojo apie šią operaciją;
- J. kadangi Turkijos ir Saudo Arabijos santykiai šiuo metu yra įtempti dėl prieštaraujančių interesų regione, ypač dėl Kataro;
- K. kadangi šie įvykiai sukėlė tarptautinės visuomenės pasipiktinimą, tačiau tarptautiniai lyderiai ir organizacijos nesiima veiksmų, kol nebus daugiau tikrumo dėl įvykio aplinkybių; kadangi dalis JAV teisės aktų leidėjų remiasi Pasauliniu „Magnitsky“ įstatymu, kuriuo siūloma uždrausti visų ginklų pardavimą Saudo Arabijai ir sustabdyti karinį bendradarbiavimą su ja;
- L. kadangi Saudo Arabijos rezultatai žmogaus teisių srityje kelia labai didelį susirūpinimą, ir tokie įvykiai, kaip J. Khashoggi dingimas, kelia rimtų abejonių dėl sosto įpėdinio Princo Mohammedo bin Salman valios iš tiesų reformuoti šalį;
- M. kadangi Saudo Arabija šiuo metu yra JT žmogaus teisių tarybos narė;
 - 1. yra pasibaisėjęs dėl to, kad 2018 m. aukšto lygio žurnalistas gali dingti ir būti nužudytas

konsulato pastate, ir pabrėžia, kad sisteminė priverstinio asmenų dingimo ir neteisminių žudymų praktika yra nusikaltimas žmoniškumui; apgailestauja, kad dėl šių įvykių dar labiau sumažėjo žurnalistų laisvė Saudo Arabijoje ir visame pasaulyje;

2. mano, kad nepaprastai svarbu išsiaiškinti ir paviešinti įvykius, privedusius prie J. Khashoggi nužudymo; ragina atlikti tarptautinį nepriklausomą ir nešališką tyrimą, kurį būtų galima pradėti visapusiškai remiant Saudo Arabijos ir Turkijos valdžios institucijoms, ir primygtinai reikalauja, kad būtų nustatyti ir patraukti atsakomybėn atsakingi asmenys – tiek užsakovai, tiek vykdytojai;
3. remia Jungtinių Tautų vyriausiojo žmogaus teisių komisaro raginimą panaikinti diplomatinę neliečiamybę, kad toks tyrimas galėtų būti vykdomas netrukdomai;
4. ragina Saudo Arabijos Karalystę atlikti, kaip žadėta, išsamų, patikimą, skaidrų bei skubų tyrimą ir pateikti visapusišką ir išsamų paaiškinimą, taip pat ragina Turkijos ir Saudo Arabijos valdžios institucijas visapusiškai bendradarbiauti šiuo klausimu; ragina ES teikti paramą ir techninę pagalbą Turkijos valdžios institucijoms atliekant tyrimą;
5. yra įsitikinęs, kad J. Khashoggi nužudymas yra tiesiogiai susijęs su Saudo Arabijos politikos kritika, visų pirma jo kritika dėl Saudo Arabijos intervencijos Jemene; pažymi, kad sosto įpėdinio Princo Mohammado bin Salmano reformos buvo įgyvendinamos vykdamas susidorojimą su žmogaus teisių gynėjais bei gniaužiant politinę laisvę šalyje ir sistemingai taikomu kovos su terorizmu įstatymu pateisinant kankinimus ir žmogaus teisių gynėjų įkalinimą;
6. yra giliai sukrėstas dėl valstybės remiamų žmogžudysčių ir neteisminių žudymų ir nėra patenkintas Saudo Arabijos pateiktu faktų paaiškinimu; ragina Saudo Arabiją išsamiau paaiškinti, kas įvyko 2018 m. spalio 2 d., nes iki šiol pateiktos įvykių versijos stokoja įtikėtinumo;
7. primena Saudo Arabijos režimui, kad Saudo Arabija, kaip JT konvencijos prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ar baudimą šalis, privalo imtis visų priemonių, kad užkirstų kelią kankinimams, priverstiniam dingimui ir kitiems rimtiems žmogaus teisių pažeidimams, tirti įtarimus dėl šiuos nusikaltimų sudarančių veiksmų ir patraukti baudžiamojon atsakomybėn įtariamus dėl šių nusikaltimų asmenis;
8. ragina Europos išorės veiksmų tarnybą (EIVT) ir Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę toliau stebėti įvykius, susijusius su J. Khashoggi nužudymu; mano, kad ES privalo reaguoti tvirtai bei vieningai ir pasinaudoti visomis ES diplomatinėmis priemonėmis, įskaitant tikslines sankcijas visiems, kurie bus pripažinti atsakingais ar susijusiais su šia byla;
9. dar kartą ragina ES uždrausti bet kokio pavidalo saugumo įrangos eksportą, pardavimą į Saudo Arabiją ir jos atnaujinimą ir priežiūrą Saudo Arabijoje, jei tokia įranga galėtų būti panaudota arba naudojama represijoms šalies viduje, įskaitant interneto stebėjimo technologijas; ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę pateikti ataskaitą apie ES valstybių narių bendradarbiavimo su Saudo Arabijos režimu karinėje ir saugumo srityse dabartinę padėtį;
10. mano, kad, atsižvelgiant į įvairiuose dokumentuose užfiksuotus žmogaus teisių

pažeidimus tiek Saudo Arabijos viduje, tiek užsienyje, šios šalies pozicija Žmogaus teisių taryboje yra sunkiai apginama ir iš esmės prieštaringa; ragina JT Generalinę Asamblėją sustabdyti šalies narystę;

11. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, Europos išorės veikslių tarnybai, JT generaliniam sekretoriui, JT vyriausiajam žmogaus teisių komisarui, Žmogaus teisių tarybai, Jo Didenybei Karaliui Salmanui bin Abdulazizui Al Saudui ir sosto įpėdiniui Princui Mohammadui bin Salmanui Al Saudui, Saudo Arabijos Karalystės vyriausybei.